

www.iamti.com

דבר העורך

הכנת צוות קרב חטיבתי למשימה לא ברורה - BG J.B. Burton

חיילים תפסו שטחי הערכות ונעו לשטח המטווח כאילו הם תופסים עמדה קדמית בקו האש והמטווח היה מתוכנן כתמונת מראה לדרישות מנהיגות ממפקדי יחידות קטנות, כפי שציפינו מהם להתנהג בקרב.

היה קל להבין שברחובות בגדאד לא יהיה איזה מדריך או חונך שיאמר למפקד מה לעשות, האם לפתוח באש או לא. זה צריך להיעשות של ידי מפקדי הקו הקדמי.

השתלטנו על מנהלי המטווחים המקצועיים והסברנו להם שבמקום מערכת המטווחים הסטנדרטית אנחנו מנהלים אימון של צוות קרב חטיבתי, ואת התחמושת יחלק גודד הלוגיסטיקה החטיבתי לגדודים ולפלוגות ולמחלקות כפי שזה נעשה בקרב.

הכיתות במטווח - בקו הירי ניהלו מגע, העבירו דיווחים טקטיים לאורך שדרת הפיקוד שהסתיימה במפקדת החטיבה, במרכז ניהול המבצעים שהוקם במתכונת בה התכוונו לפעול כאשר נפרוס.

הדבר קשה לביצוע, צרך המון אמצעים אבל כשהתבצע הפכנו את אווירת מחנה האימונים לאווירת קרב כשאנחנו מתאמנים למלחמה כל יום; אנחנו במלחמה ועושים זאת מפני שרק כך נוכל לנצל היטב את זמן האימונים העומד לרשותנו.

מתוך כנס לטרון 2011 – ניתן לקרוא את הדברים המלאים בקישור

<http://www.iamti.com/#!-----/c1f60>

החטיבה אינה חטיבה רגילה בצבא האמריקאי, אנחנו צוות קרב חטיבתי כבד, מאורגנים סביב שני גדודי חי"ר ממוכן וגדוד שריון אחד, יש לנו ארטילריה מתנייעת וגדוד לוגיסטי חזק מאד. כל מי שדברנו איתו אמר לנו להתכונן ללחימה בבלתי סדירים וכי לא נהיה זקוקים לשריון ולאותן מערכות הפועלות מסורתית עם צוות קרב חטיבתי כבד.

הדברים האלה הדאיגו אותי, הייתי צריך לפתח חזון על פיו נהיה מוכנים גם ללחימה בעצימות מלאה וגם בכל המתארים האחרים עד לחימה בטרוריסטים בסביבת לחימה שאינה מובנת, לוודא שנבין במה עלינו להתאמן, לפתח מקצועיות לפעולה יעילה בעימות מכל סוג שהוא.

הפיקוד הבכיר היה משוכנע שנפעל מבסיסים קבועים ונניע האמרים ממוגנים הלוך ושוב, נילחם על בסיס יומי ולא יהיה צורך רב בתותח ה-120 מ"מ או ביכולות הלחימה של הברדלי.

בחרנו בתפיסה אחרת, והמצבים בהם נתקלנו לאחר זמן בצפון-מערב בגדאד הוכיחו כי כיוון החשיבה על מגוון צורות לחימה הקנה ביטחון בכל מתארי הלחימה וזה היה חיוני על-מנת להבטיח הצלחה בלחימה.

בגלל השהות המצומצמת להכנת החטיבה, בנינו תכנית סביב הרעיון המרכזי שכל דבר שנעשה יהיה ממוקד בשדה הקרב הצפוי לנו, וכל פעולה תבוצע במתכונת קרבית מלאה.

למשל, כאשר ערכנו מטווחי הסמכה לנק"ל - M4 ו M16 ארגנו את היורים כצוות קרב חטיבתי עם פקודות טקטיות, ומרשמי קרב המובלים על-ידי מפקדי המשנה.

לא הייתה שום תנועה מנהלתית אל המטווחים ומהם, הכל נעשה בתנועה מבצעית עם כוח סיור,

בין מורשת קרב ולקחים ותובנות יש פער גדול. אנו משופעים באירועי זכרון, פרסומים וכנסים לציון ארבעים שנים למלחמת יום הכיפורים. השיטפון הזה, אינו מכוון, וכל אחד כיוזמתו מספר את סיפורו.

חלק מהסיפורים עבר במודע או שלא במודע שדרוג לטובת המספר, זה קורה לאחר כל מלחמה, גם זה לא נורא.

צריך לדעת לבור את המוץ מהתבן - בין עובדות לבין פרשנות יש פער גדול. בחלק מאירועי הזיכרון הפער הזה מטושטש.

בולטת גם העובדה שקרבות ומערכות "שאינן מטיבות עם המספר" נעלמו מימי הזיכרון, וגם כאן כל עוד עוסקים במורשת קרב אין בעיה, הבעיה היא שדווקא באותן מערכות נעלמות טמונים הלקחים המועילים ביותר.

לצה"ל אין תרבות של הפקת לקחים ממוסדת ומקצועית, יש הפקת לקחים "אינסטנט" למימוש מידי, והכול "אישי", הגיע הזמן להתבגר. בתנאי תרבות הרגישויות האישיות שלנו מלחמה + 60 שנים היא כנראה התקופה להתחיל ללמוד באמת, ואת מחיר אי-הלימוד ישלמו בינתיים רבים וטובים.

יבורכו כל המתארים, מספרים וכותבים – הם עושים מלאכתם נאמנה ובאמונה שלמה, אבל צריך לא להתבלבל, ספרי הלימוד המקצועיים על מלחמת יום הכיפורים טרם נכתבו.

בידיעון זה:

הכנת צוות קרב חטיבתי לקרב בלתי ידוע
הגנה במדרון אחורי נוסח יפני איזו-ג'ימה
לצורך מה יבנה צבא היבשה הבריטי
נוהל קרב ברמה הטקטית הרוסית

תפיסת צבא היבשה העתידי—בריטניה Joint Concept Note 2/12

מקשת רחבה של יישומים שהצבא יפעל במסגרתם יותאם אליהם ויתנתק מהם בשטחי המבצעים. תמרון יעשה גם להשגת יתרון על יריב במרחב המידע כמו גם במרחבים המסורתיים של אש ותנועה משולבים עם כוח אווירי.

הרעיון נתמך על-ידי שישה רעיון כפופים:

הבנה: כוחות היבשה חייבים להיות בעלי יכולת לפתח הבנה על-מנת להשפיע בשדה הקרב המתרחב. דרישה זו נובעת מצורך אסטרטגי משולב עם מחלקות ממשלתיות נוספות, למחויבות מתמשכת לפעולה בתוך אוכלוסיות לאורך זמן. הדגש המתגבר, על ביזור מבצעים כולל גם דרישה להבנת מצבים מקומיים לניצול יוזמה והזדמנויות.

שטח: כוחות היבשה חייבים להיות מסוגלים להלחם ולפעול בשטחים הסבירים ביותר כמו גם בשטחים מורכבים (במיוחד בשטחים אורבאניים ובחופי הים) ולהביא להכרעה ללחימה בקרב האוכלוסייה. כוחות יבשה סתגלנים חייבים לקיים מיומנויות ללחימה בשטחים קיצוניים לצורך גלובלי והקרנת עוצמה.

תלות הדדית ושילוביות: הכוח המשולב הינו תלוי הדדיות וחייב להיות מסוגל להשתלב ולפעול עם מנופים אחרים של הכוח הלאומי, עם קשת רחבה של בני ברית ושותפים עד לרמה הטקטית ויחדיו למקסם יכולות ייחודיות ולקזז חולשות של מנופים אחרים של הכוח הלאומי.

יוזמה: כוחות היבשה חייבים להשתלט על היוזמה, לאחוז בה ולנצל אותה כנגד יריב סתגלן בסביבה היבשתית ולפתח מצבים עד לנקודת יתרון מדיני באמצעות פעולה מכרעת.

לוחמים: למרות הצורך באמל"ח, כוחות היבשה חייבים להשקיע להכשרת לוחמים (במיוחד מנהיגים) כליבת היכולות וכחוד גמיש. ההשפעה של שטח, פעולה בתוך אוכלוסייה והקטלניות בסביבת היבשה הופכים את המנהיגות למאתגרת במיוחד ומורכבת.

פיקוד: הכוח היבשתי כחלק מכוח משולב חייב להיות מסוגל להוביל מנוף אסטרטגי וסמכות מערכתית.

הרעיון של מבצעי יבשה עתידיים מבוסס על הדרישה הבלתי מתפשרת מכוחות היבשה להצטיין בלחימה. הרתעת סכסוך נשארה עמוד תווך מרכזי למדיניות הביטחון הבריטית וכתפקיד קריטי לכוחות היבשה. יכולות ההרתעה מותנות בנחישות המדינית וביכולות להביס את האיום הגדולים ביותר.

בהתאמה, כוחות היבשה חייבים להיות בנויים להגן בצורה איתנה ואם ההרתעה נכשלת, להיות מוכנים להפעיל כוח קטלני מכריע להצבת התנאים להתפתחות מדינית. כוחות היבשה חייבים להיות בעלי יכולת להתערב, בשילוב עם זרועות אחרות ולנצח במלחמות לאומיות.

המקורות לתחרות, עימותים וסכסוכים גדלים וימשיכו להניע דרישות מכוחות היבשה לאפשר בחירה מדינית בהגנת האינטרסים החיוניים של בריטניה. ולכן, כוחות היבשה חייבים לקיים ולהוכיח יכולות אמינות להביס יריבים

היברידיים וסתגלנים, בקרב אוכלוסייה, במקום ובאופן בו הם בוחרים. ההשפעה הלוחמנית המכריעה תומכת גם באמינות הנדרשת לפעול עם שותפים ובני ברית, ולשרת ולתגבר את ההשפעה הבריטית הבינלאומית, ומכאן להגביר את האפשרויות המדיניות. "כוח נוקשה" אמין מקנה את הבסיס ל"כוח רך". מחויבות צבאית תורמת את חלקו של הצבא לכך. תרומת כוחות היבשה למחויבות הצבאית היא חיונית במתן ההבנה, הביטחון וההשפעה בתמיכה בבניית יציבות מעבר לים.

היכולת לערוך מבצעים קרביים אתגריים ומכריעים ולתרום למאמצי הביטחון דורשת גם יכולת התאמה ויכולת שילוב. שניהם שזורים ברעיון המרכזי הזה. הדרך הזו תומכת גם בתרומת כוחות היבשה (כחלק מהצבא כולו) בגמישות בריטניה.

המסמך מבטא את התפקידים החדשים של הצבא. יכולת להגנה ולהרתעה, מבצעים מעבר לים ויכולות בניין כוח, גמישות חזית הבית ובריטניה. הרעיון המרכזי היבשתי מכיר גם בכך שהיישומים בעתיד של תפיסת התמרון יהיו חלק

ההגנה היפנית על אי-ו ג'ימה – הפסד ידוע מראש

באיו ג'ימה, הרבה נחתיים אמריקנים לא ראו חייל יפני במשך כל המערכה על האי מאחר והיפנים היו מתחת לקרקע ובדרך כלל תקפו בלילה ונסוגו לבונקרים שלהם ביום. אבידות האמריקאים באיו ג'ימה היו:

6,821 הרוגים

19,217 פצועים

2,648 הלם קרב

סה"כ נפגעים 28,686 – 48% מכלל הכוח

זה היה 1/3 מכלל אבידות הנחתיים במערכה באוקיינוס השקט.

הוענקו 27 מדליות בקרב הזה (יותר מבכל קרב אחר).

אבידות היפנים היו:

21,844 הרוגים (הערכה)

216 שבויים

867 אסירים אזרחיים (האחרון נכנע ב- 1951 – 6 שנים לאחר הקרב).

לקריאת המאמר הכנס לקישור <http://www.iamti.com/#!----/c13q2>

הפסד טקטי ניצחון מערכתי

הקרב על אי-ו ג'ימה הסתיים בכיבוש אמריקאי, אבל תוצאותיו למרינס היו בגדר "עוד ניצחון כזה ואבדנו". המחיר ששולם בנפגעים ואבידות היה כבד מנשוא, והיה אחד מהגורמים המשפיעים על החלטת הנשיא טרומן להטיל את פצצות האטום על הירושימה ונגסקי.

ניהול קרב ההגנה מהצד היפני הוא מופת לתכנון וניהול קרב הגנה מותאם ליכולות ולסביבה וליכולתו של מפקד לסטות מהתפיסות המקובלות עד אז בצבאו לגבי אסטרטגיה וטקטיקה של הגנה על איים.

גנרל קוריבאשי השכיל לבחור בדרכי פעולה שהתאימו לסביבת הלחימה ולהנחיה המדינית האסטרטגית – אף שעל. הוא ידע שאין לו סיכוי לנצח, והוא ראה את משימתו להגן על יפן, כאשר נשאל מדוע הוא ממשיך להלחם יום אחר יום – ענה "אם אני מצליח להקנות עוד יום של שקט לילדי יפן – לחימתי מוצדקת."

שימוש נבון בקרקע, הגנה במדרון אחורי, עומק בהגנה, התבצרות חכמה, יצירת שדות אש קטלניים וריכוזם לנקודות התורפה של האויב, הימנעות ממצעי התאבדות חסרי טעם, לחימה בלילה והסתתרות ביום וכך הלאה. הרבה חוכמה ומנהיגות הופגנו על-ידי גנרל קוריבאשי, ועד כמה שהקרב הזה נראה רחוק מישראל מסביבתנו וממצבנו – העקרונות והלקחים הנובעים ממנו עשויים להיות בעלי תועלת – מאחר וגם בעידן בו האופוריה חוגגת סביב היי-טק, מלחמה נערכת, מצליחה או נכשלת על ידי אנשים.

הגנה במדרון אחורי

היפנים השתמשו בהגנה במדרון אחורי במידה רבה של הצלחה. על-ידי מיקום העמדות במדרון אחורי תצפיתני הארטילריה אינם יכולים לראות את המטרות ולכוון אש עליהן. מרבית עמדות ההגנה ממוקמות במדרון קדמי מתחת לקו הרכס.

היפנים שאיישו את העמדות האחוריות נשארו נסתרים כדי לאפשר לכוחות מתקדמים לעבור אותם ואז לפתוח באש מטוח קרוב ולסגת לתוך לבירינט של מערות המחברות מספר עמדות תותחים.

תהליכי קבלת החלטות בצבא הרוסי ברמת החטיבה

September - October 2003 | MILITARY REVIEW Major Donald R. Baker מקור

הרשימה היא פרי המבוכה שחוויתי בעבודה המשותפת עם חטיבה מס' 1 הרוסית בבוסניה – הרצגובינה שממנה למדתי הרבה כיצד הרוסים מנהלים את תהליכי קבלת החלטות שלהם שהיא שונה מאד ממה שאנחנו מכירים בצבא ארה"ב.

מדריך השדה FM 101 5 מלמד שקבלת החלטות היא גם אומנות וגם מדע. המרכיבים הכמותיים שלו כמו קצב תנועה, צריכת דלק, אמל"ח וכדומה הם חלק ממדע המלחמה, מנגד, ההשפעה של מנהיגות מורכבות המבצעים ואי-הוודאות באשר לכוונות האויב שייכים לאומנות המלחמה.

צבא ארה"ב משלב את המדע באומנות בקבלת החלטות. הרוסים נשענים יותר על צד האומנות.

אישיות המפקד הרוסי קובעת כיצד היחידה שלו תפעל. נראה שהרוסים מחפשים תמיד קיצורי דרך ותהליכים בלתי פורמאליים. במרבית המקרים זו החלטה מכוונת להמתין עד לרגע האחרון לקבלת החלטה. הדחייה בקבלת החלטה אינה בגלל חוסר יכולת לקבל החלטות, זה כנראה נובע ממאמץ מודע לאסוף מידע רב ככל האפשר לפני נקיטת פעולה.

מפקדים רוסיים לא יקבלו אף החלטה ללא אישור מפקד החטיבה ומעורבותו הישירה. אם המח"ט הוא חזק ומנוסה, הוא מחליט והמשימה מבוצעת במהירות. לעומת זאת אם המפקד חלש וחוסר ניסיון, החלטות נדחות אם בכלל מתקבלות.

בצבא ארה"ב תהליך קבלת החלטות המלא הוא יזום, ארוך ומלא כאשר יש מספיק זמן ומקורות מטה זמינים לבחון ביסודיות מספר דרכי פעולה אפשריות של האויב ושל כוחות ידידותיים. בסביבה מוגבלת בזמן, נוהל הקרב עשוי להתקצר כדי להוציא הנחיות ופקודות לכפופים בזמן נאות שיתיר להם די זמן לתכנן ולתרגל את המשימה.

קרון פיקוד במפקדת חטיבה

הגרסה המקוצרת של נוהל הקרב עדיין מתבססת של נוהל הקרב המלא אבל נתפרת להתאמה למגבלות הזמן. הרוסים נראים כעורכים תמיד נוהל קרב קצר, לא פורמאלי. במרבית המקרים ההחלטה תעוכב במתכוון עד לרגע האחרון, נובעת ממאמץ מודע להמתין, לאסוף עוד מידע רב ככל האפשר לפני קבלת החלטה.

במהלך אחת המשימות, היחידה קבלה פקודת התראה מהדיביזיה באמצעות קצין קישור 4 ימים לפני ביצוע המשימה. אחרי יום או יומיים הפכנו לחסרי סבלנות בגלל שנראה היה שמטה החטיבה הרוסי נראה כלא עושה דבר לקראת תכנון המשימה. כאשר שאלנו את הקמב"ץ הרוסי "מה סטאטוס התכנון?" הוא שאל אם יש לנו מידע חדש.

כאשר עניתי שהעברנו צ"יחים לדיביזיה ואנחנו ממתינים לתשובה, הוא ענה "ובכן, איננו יכולים לעשות דבר בתכנון שלנו עד שנקבל את כל התשובות" ניסיתי להסביר לו את הרעיון של עבודה במקביל, ואחרי כעשר דקות קשות, הרוסי הגיב "יש לנו מערכת מאד שונה משלכם, אנחנו ממתינים עד שיהיה בידנו כל המידע ואז נוכל לקבל החלטה. אין שום סיבה לתכנן כאשר אין בידנו את כל המידע שאנחנו צריכים". ברור, שאיני רוצה להציג את הרוסים כחסרי יכולת לקבלת החלטות מהירות. ההיפך, כאשר מגיע המועד לפעולה הם פועלים.

שבעת השלבים בקבלת החלטות בצבא ארה"ב הם:

קבלת משימה

ניתוח המשימה

פיתוח דרכי פעולה אפשריות

ניתוח דרכי הפעולה

השוואת דרכי הפעולה

בחירת דרך פעולה

כתיבת פקודה

היתרון בשימוש בנוהל קרב מלא הוא גם ביכולת לנתח מספר דרכי פעולה אפשריות וליצר תכנית מבצעית מפורטת ופקודה. המגבלה הבולטת היא שהשלמת נוהל קרב מלא דורשת זמן. ועדיין, התהליך המלא מציע גמישות לאחר שמרבית דרכי הפעולה נסקרו ונלמדו, והיחידות הכפופות מוכנות לבצע את המבצעים כנגד מספר אפשרויות.

בתוך קרון הפיקוד

לעומת זאת אצל הרוסים למפקד יש את הגמישות לקבל החלטות מהירות ולהבטיח שהיחידות הכפופות יבצעו את הנחיותיו באופן מיידי, אישיותו משחקת תפקיד גדול. מה שהולך לאיבוד זה זמן, עבודת מטה יכולה להיות מפוצה על-ידי מנהיגות חזקה וכישורי קבלת החלטות טובים. אישיות המפקד הרוסי מכתובה כיצד יחידתו תתפקד.

תהליך קבלת ההחלטות של ארה"ב צבא מבוסס גם על האפשרות שמטה חזק יכול לתמוך בקבלת החלטות של מפקד ח'לש. המערכת הרוסית מתוכננת לתמוך במפקד עם יכולות גבוהות ומטה ח'לש.

בנוהל הקרב הרוסי הצעד הראשון אינו שונה מזה של צבאות אחרים. נראה כי הבעיה הגדולה ביותר במהלך נוהל הקרב שלהם היא הפצת המידע.

בצבא ארה"ב המפקד שואל "מי עוד צריך לדעת", אף אחד לא שומר אצלו את המידע. המידע מופץ לכלל המטה כדי שישלימו כל אחד את חלקו. מכלול המבצעים משלב את המידע ומוציא פקודות.

הפצת מידע לכל מכלולי המטה אינה תהליך מקובל אצל הרוסים, שם שני אנשים מחליטים מי צריך לדעת. בדרך-כלל הקמב"ץ או הרמ"ט יאחזו במידע עד לזמן הפעולה או עד שהם יוכלו להציג את כל המידע למפקד.

בקבלת משימה המטה בדרך-כלל מכין ניתוח משימה מכלל אמצעי האיסוף והמידע, הוא עורך הערכה מהירה כדי להחליט על תכנון ראשוני של הזמן. ככלל, מפקד אמריקאי מקצה 2/3 מהזמן ליחידות לתכנון והכנות בעוד הוא והמטה משתמשים ב- 1/3 לתכנון שלהם.

המטה הרוסי עשוי לא לעדכן מוקדם את המפקד במשימות צפויות. מטה החטיבה הרוסית בדרך-כלל ממתין לקבל את כל המידע לפני שיתחיל בנוהל קרב.

ארבעת השלבים האחרים של נוהל הקרב דחוסים לשיחה אחת קצרה בין קצין המבצעים או בין אנשי המטה הרלוונטיים והמח"ט. אנשי מטה מתדרכים את המפקד על המבצע באופן בלתי פורמאלי. לעיתים רחוקות זה תהליך מסודר כאשר ראש המטה אוסף את כל אנשי המטה לסנכרון או למשחק מלחמה. מותנה במצב, המפקד עשוי או לא להוציא הנחיות למטה במקום. אישיות המפקד חיונית לתהליך.

צור קשר:

מכון "ח"ח" לחשיבה צבאית מתקדמת (ע"ר)

רח' הדס 30, יבנה, 81511

טל: 08-9437871

פקס: 08-9421079

Gideon.iamt@gmail.com

www.iamti.com